

Rinze Ijbema - Romeinen 8: 26-30.

[1] Ik las vorige week een leuke mop. Die ging zo:

‘Wat mij nou is overkomen: gister ging de telefoon en ik nam op en toen had ik de koning aan de lijn!’

‘Echt waar? Ben jij opgebeld door koning Willem Alexander?’

‘Ja, echt waar. Ik had de koning zelf aan de lijn.’

‘Zo hé. En wat was zijn boodschap? Wat had hij je te vertellen?’

‘O, niet zoveel. Hij zei: ‘Sorry, verkeerd verbonden.’”

[2] Als gelovige zit ik wel eens te wachten op zo’n telefoontje van God. Wees eerlijk, contact met God is nooit vanzelfsprekend. Je wilt het wel, maar het is er niet altijd. En dan lees je in de Bijbel wat we net lazen: ‘En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.’ Ja, goedemorgen. Als God mij geroepen heeft, draagt alles bij tot het goede... Maar als niet alles in mijn leven goed gaat, moet ik dan de conclusie trekken dat Hij mij niet geroepen heeft? Weet je, dan zou ik al heel blij zijn als ik zijn stem een keer zou horen, ook al zou Hij dan verkeerd verbonden zijn...

Het is Nieuwjaarsdag 2017 en vanmorgen kijken we vooruit. Wat voor jaar gaat dit wezen? Op zoek naar een bijbeltekst die je mee kunt nemen het nieuwe jaar in, kwam ik uit bij deze woorden van Paulus. **[3]** ‘En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.’ Maar vanaf het begin zeg ik dus dat ik in deze woorden niets vanzelfsprekends vind. Soms probeert de ene gelovige de andere met deze woorden te bemoedigen: ‘God bedoelt vast iets goeds met wat jou overkomt!’ Ja, en als ik dat dan niet zie ben ik natuurlijk te kleingelovig. Maar laten we vanmorgen eerst naar Paulus luisteren, voordat we onze conclusies trekken.

Kijken we eerst naar de achtergrond van deze woorden. En dan gaan we eerst de diepte in. **[4]** Vers 26-27: ‘De Geest helpt ons in onze zwakheid; wij weten immers niet wat we in ons gebed tegen God moeten zeggen, maar de Geest zelf pleit voor ons met woordloze zuchten. God, die ons doorgrondt, weet wat de Geest wil zeggen. Hij weet dat de Geest volgens zijn wil pleit voor allen die hem toebehoren.’ Het is meteen wel goed om te noteren, dat Paulus’ woorden over alles wat

meewerkt ten goede niet in de lucht hangen. Paulus heeft het over mensen die bidden en Paulus heeft het over mensen die God liefhebben – en dan pas over alles wat meewerkt ten goede. Hoe het precies zit weet ik nog niet, maar kennelijk is er eerst een relatie tussen God en ons en krijg je van daaruit zicht op wat goed is en wat niet.

Maar goed, eerst dan maar over dat gebed van ons. ‘Wij weten niet wat we in ons gebed tegen God moeten zeggen,’ zegt Paulus. Maar ik denk: dat valt nog wel mee, toch? Op het eerste gezicht heb ik, en je moet maar even kijken of je dat herkent, best wel een redelijk contact met God op, zeg maar, Facebook niveau. Ik kan God best de plaatjes laten zien van waar ik mee bezig ben en van mijn verantwoordelijkheden en dat ik Hem dan vraag mij te helpen, mij te zegenen. Maar een laag dieper wordt het wel wat lastiger. Dat is het niveau van de dingen waar je bang voor bent, maar die je zelf eigenlijk liever niet allemaal onder ogen ziet. En ja, grote mensen, volwassenen hebben dat net zo goed als jongeren en kinderen; ze zijn er alleen nog wat beter in geworden om het te verstoppen en te negeren. Ook tegenover God.

En nog een laag dieper, en nu komen we echt in de modder, zitten mijn zonden. Natuurlijk vraag ik God dagelijks om mij mijn zonden te vergeven. Maar ik heb van die zonden waarvan ik weet dat ik er toch niet mee stop. En van die zonden die ik eigenlijk vind dat ze de schuld zijn van die ander en ik kan er toch niks aan doen... We denken na over hoe je kunt bidden en we ontdekken: hoe dieper je komt, hoe stiller het wordt. En we zitten hier op het niveau van Psalm 130:

Uit de diepten roep ik u
HEER, mijn God.
Ik heb u nodig, Here luister
nu ik schor gebeden fluister,
luister toch,
HEER, luister toch.

Op zoek naar het goede, zijn we op zoek naar God. Op zoek naar God, gaan we bidden. Maar hoe dieper we afdalen, hoe groter de kans wordt dat het liedje van Het Goede Doel gelijk heeft: ik kan veel beter zwijgen...

Maar dit is het eerste wonder: diep in mij vindt God zichzelf. Nog een keer vers 26-27: ‘De Geest helpt ons in onze zwakheid; wij weten immers niet wat we in ons gebed tegen God moeten zeggen, maar de Geest zelf pleit voor ons met woordloze zuchten. God, die ons doorgrondt, weet wat de Geest wil zeggen. Hij weet dat de Geest volgens zijn wil pleit voor allen die hem toebehoren.’ Ik stel het me zo voor: als wij contact zoeken met God, dan scant God laag na laag van wie we zijn.

Met aandacht en liefde kijkt Hij naar mij. Eerst ziet ook Hij mijn Facebook-kant: leuke plaatjes, maar niet altijd waarheidsgetrouw. God scant dieper en ziet mijn onzekerheid. Hij scant nog dieper en ziet mijn zwakheid, mijn zonde. Nog steeds: vol liefde en aandacht. Maar het is niet wat Hij zoekt. Wat nu? Gaat Hij ergens anders op zoek? Nee. Hij zoekt door. En diep in mij vindt God zichzelf. **[5]** Diep in mij vindt God zichzelf.

Wanneer ik zoek te zeggen al wat er in mij leeft
 maar zich niet uit laat leggen en zich niet open geeft,
 dan ben ik al gevonden voordat ik U niet vind;
 dan bidt met duizend monden de Geest, vol vuur en wind.

Ken je de nieuwste reclameleus van Ikea? 'Aandacht maakt alles anders.' Ik moet daar altijd erg om lachen, want ik vind Ikea een heel leuke winkel, maar bij hen gaat het om goedkoop en om makkelijk te vervoeren en simpel in elkaar te schroeven – maar niet om aandacht. Maar bij God werkt het wel zo. God ziet ons. Hij kijkt vol aandacht naar ons [hand]. Er is veel waar Hij doorheen kijkt, veel waar Hij omheen kijkt, wat blijft er over? Maar dan blijkt zijn eigen Geest de diepste laag in jou te zijn [hand onder hand]. Maar wel in jou, wie jij bent, zoals jij bent.

We beginnen het jaar met een radicale bijbeltekst. 'Wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.' Je vraagt je af: is dat wel zo? Wat ik nu vind, is dat in alles wat er mis is God zelf een vloer legt, een basis geeft, zijn Geest. Hij helpt ons in onze zwakheid. Hij doorbreekt mijn zwijgen. Hij draagt ons door de dood heen. Hier begint het mee: diep in mij vindt God zichzelf.

De volgende stap is dat we de hoogte in gaan. Eerst de diepte in, nu de hoogte in. **[6]** We lezen verder in Romeinen 8, vers 29-30: 'Wie hij al van tevoren heeft uitgekozen, heeft hij er ook van tevoren toe bestemd om het evenbeeld te worden van zijn Zoon, die de eerstgeborene moest zijn van talloze broeders en zusters. Wie hij hiertoe heeft bestemd, heeft hij ook geroepen; en wie hij heeft geroepen, heeft hij ook vrijgesproken; en wie hij heeft vrijgesproken, heeft hij nu al laten delen in zijn luister.'

Eerste vraag hierbij: wil je eigenlijk wel het evenbeeld van Christus zijn? Mijn eerste antwoord: dat weet ik nog niet zo zeker. Weet je waarom? Omdat, als ik Jezus tenminste een beetje begrijp, omdat dan allereerst dat Facebook-masker van mij af moet. Dat zorgvuldig opgebouwde beeld van mijzelf, waarin ik er op uit ben te controleren wat jij van mij denkt en te zorgen dat jij een

beetje goed van mij denkt, zelfs als het nog niet eens allemaal onwaar is – ik krijg van Hem gewoon de indruk dat Hij het een zinloos spelletje vindt. En een laag dieper: als ik zie wat er gebeurt als mensen in contact met Jezus komen, dan laat Hij ze niet weggkomen met het wegstoppen van hun onzekerheden en angsten. Maar wil ik dat eigenlijk zelf wel? En ook die diepste laag, de laag van de zonde in mijn hart... ik zal er echt wat mee moeten, als ik evenbeeld van Christus wil zijn. Mijn zonden belijden en vergeving vragen. Maar durf ik dat allemaal wel aan?

Tegelijk wil ik diep in mijn hart niets liever dan op Hem lijken. En ergens denk ik dat iedereen dat wil. Nog goede voornemens voor het nieuwe jaar? Puur het idee, van opnieuw beginnen en hopen dat het deze keer wel lukt, om goed te leven – volgens mij zit er een verlangen achter, waarop God in Jezus zijn antwoord heeft gegeven. Deze mens, Jezus van Nazareth, heeft iets. Wat is het? Is het dat Hij zo slim is? Weet je, Hij is slimmer of wijzer dan wie ook, maar Hij is geen ‘professor’, Hij is niet wereldvreemd, Hij is niet arrogant. Als hij 12 is laat hij bijbelgeleerden versteld staan, maar begint hij ook de beroepsopleiding houtbewerking bij zijn vader. Jezus heeft iets. Is het dat Hij zo lief is? Weet je, Hij is lief, Hij is de liefde zelf. Maar het is een bijzonder soort liefde, een liefde die uitdaagt in plaats van smooit, die niets door de vingers ziet maar mij toch blijft uitnodigen. Is het dat Hij zo sterk is? Hij heeft de hele wereld in zijn hand, zo sterk is Hij. Maar met al zijn wijsheid en liefde en kracht komt Hij aan zijn eind aan een kruis. Hoe kan dat? Wat is zijn geheim?

Jezus van Nazareth kent het geheim van het leven. In de woorden van Romeinen 8 gaat het dan om vrijspraak. Het plaatje is: Gods vijand klaagt ons aan – en hij heeft een punt. Vergeleken met hoe we bedoeld zijn, wat we zouden moeten kunnen, bakken we er weinig van. Mensen om ons heen hebben recht van spreken, als ze vertellen hoe wij met ze zijn omgegaan op manieren die hen niet dichterbij God hebben gebracht, terwijl dat wel de bedoeling was. Wijzelf, als we eerlijk zijn, we doen er het zwijgen toe. Wat doet God? Hij spreekt vrij. Nog een keer Psalm 130 uit Psalmen voor nu, maar dan met een kleine twist:

‘Israël, hoop op de HEER,
 hoop op God,
 want hij heeft zich aan jou verbonden.
 Hij verlost je van je zonden.
 Hij spreekt vrij.
 Hij spreekt jou vrij!’

Ik zou het geheim van dit geheim opnieuw onder woorden kunnen brengen met het wonder dat we eerder vonden: **[7]** diep in mij vindt God zichzelf. Niet alleen, als Hij mij scant, komt Hij tot zijn

vreugde de onvertaalbare gebeden van zijn eigen Geest tegen in mij. Ook, als Hij mij scant, herkent Hij tot zijn vreugde het evenbeeld van zijn eigen Zoon in mij. Maar om te voorkomen dat het lijkt alsof ik denk dat het *mij* gelukt is om God in mijzelf op te nemen, keer ik het om en blijf zo nog dichter bij Romeinen 8 ook: diep in God vind ik mijzelf. **[8]** Dat is het tweede wonder. Diep in God vind ik mijzelf. God had een plan met ons, met Adam, met jou en mij. Om dat plan te realiseren was het de bedoeling dat wij dicht met Hem verbonden zouden blijven. Maar wij verbraken de verbinding. Jezus van Nazareth is een nieuwe Adam. Als je Hem tegenkomt, komt Hij bij je binnen. Je merkt: Hij is de koning zelf en Hij noemt mijn naam. Zo verbindt Hij mij aan Hem.

En zo verbindt Hij mij aan God. Jij hoort bij Jezus, Jezus hoort bij God, dus jij hoort bij God. Diep in God vind ik mijzelf, omdat God zelf in Jezus Christus naar mij is toegekomen om mij bij het hart van God de Vader te brengen. Diep in God vind ik mijzelf. Nog een keer Romeinen 8: 'Wie hij al van tevoren heeft uitgekozen, heeft hij er ook van tevoren toe bestemd om het evenbeeld te worden van zijn Zoon, die de eerstgeborene moest zijn van talloze broeders en zusters. Wie hij hiertoe heeft bestemd, heeft hij ook geroepen; en wie hij heeft geroepen, heeft hij ook vrijgesproken; en wie hij heeft vrijgesproken, heeft hij nu al laten delen in zijn luister.' Delen in Gods luister. Hoger kom je niet.

[9] 'En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.' God heeft ons lief, dat is na Christus geen vraag meer. Hij heeft ons geroepen, als jij je met Christus laat confronteren dan doet Hij een beroep op je, noemt Hij je naam. Hoe gaat dan in 2017 alles bijdragen aan het goede? Moet je horen: één enkele preek is nooit bedoeld om op alle vragen een antwoord te geven. Je kunt het leven niet dichttimmeren in twintig minuten. Maar dit is een bijbelse manier om met deze vraag om te gaan: ten diepste is het goede dat je groeit in het delen in de luister van God. Diep in God vind ik mijzelf. Iets van zijn glorie schijnt in mij. Als ik kijk naar Jezus Christus, die helemaal vol was van die heerlijkheid van God, dan begrijp ik dat ik meer en meer op Hem mag lijken, zodat ik meer en meer op God lijk. Maar als ik kijk naar Jezus Christus, dan begrijp ik ook in 2017 genoeg shit over mij heen kan krijgen – en toch geloven dat alles bijdraagt aan het goede.

Golgotha heeft bijgedragen aan het goede. Ik hoef niet door Golgotha heen. Ik weet niet waar ik wel doorheen moet in 2017. Ik weet helemaal niet waar jij doorheen moet in 2017. Maar ik geloof in de Geest van God in jou en in mij en ik geloof in de Zoon van God in wie jij en ik onszelf vinden. Dus ik geloof dat bij alle vragen die ik ga hebben, ik nooit vergeefs bij God ga aankloppen.

'Sorry, verkeerd verbonden,' het komt in zijn woordenboek niet voor. Ik weet niet wat ons gaat overkomen in 2017. Ik weet wel dat het niet allemaal mooi zal zijn of goed. Maar: 'Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.' En dan is het goed.

Amen.